

Додаток
до рішення Київської обласної ради
від 17 жовтня 2023 року № 711-21-VIII

Комплексна програма
розвитку сільського господарства та сільських територій
Київської області на 2021-2023 роки
«Дієвий аграрій – успішна громада»
(нова редакція)

м.Київ
2023 рік

ЗМІСТ

	Стор.
ПАСПОРТ ПРОГРАМИ	3
1. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА ВИРІШЕННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА	5
2. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ	8
3. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ, ОБСЯГІВ ТА ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ; СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ	8
4. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ (НАПРЯМІВ) І ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ	9
5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ	10
6. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ	10
Додаток 1	
Додаток 2	
Додаток 3	
Додаток 4	

ПАСПОРТ
(загальна характеристика програми)

**Комплексної програми розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки
«Дієвий аграрій – успішна громада»**

1.	Ініціатор розроблення Програми	Київська обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади/органу місцевого самоврядування про ініціювання розроблення Програми*	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації від 18 листопада 2020 року № 643 «Про ініціювання розробки проекту Комплексної програми розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада»
3.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про схвалення проекту Програми/змін до програми	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації від 07 грудня 2020 року № 690 «Про схвалення проекту Комплексної програми розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада», Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 09.03.2023 № 147 «Про схвалення проекту Комплексної програми розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада» (нова редакція)» Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 02.10.2023 № 1053 «Про схвалення проекту Комплексної програми розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області

		на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада» (нова редакція)»
4.	Розробник Програми	Управління агропромислового розвитку Київської обласної державної адміністрації
5.	Співрозробники Програми	-
6.	Головний розпорядник коштів	Управління агропромислового розвитку Київської обласної державної адміністрації
7.	Відповідальний виконавець Програми	Управління агропромислового розвитку Київської обласної державної адміністрації
8.	Учасники Програми (співвиконавець)	-
9.	Термін реалізації Програми	2021-2023 роки
9.1.	Етапи виконання Програми (для довгострокових програм)	Один етап
10.	Перелік місцевих бюджетів, що беруть участь у виконанні Програми (для комплексних програм)	Обласний бюджет
11.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього,	21 640,00 тис. грн
	у тому числі:	-
11.1	коштів державного бюджету**	3 690,00 тис.грн
11.2	коштів обласного бюджету	17 950,00 тис. грн
11.3	коштів місцевих бюджетів***	-
11.4	коштів небюджетних джерел	-

1. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА ВИРІШЕННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Однією з актуальних проблем забезпечення продовольчої безпеки протягом багатьох років залишається скорочення виробництва молока у зв'язку зі зменшенням поголів'я корів у Київській області.

Населення Київської області має бути забезпечено виробництвом молочних продуктів в обсягах, що відповідають нормам продовольчої безпеки, на рівні 357,2 кг на одну особу. Рівень виробництва молока в області у 2015-2019 роках скоротився на 49,3 тис. тонн (Інфографіка 1). Споживчий попит населення області в молочних продуктах в середньому забезпечений на рівні 265-263 кг на одну особу в рік, що на 90 кг, або на 25 %, менше від норми споживання.

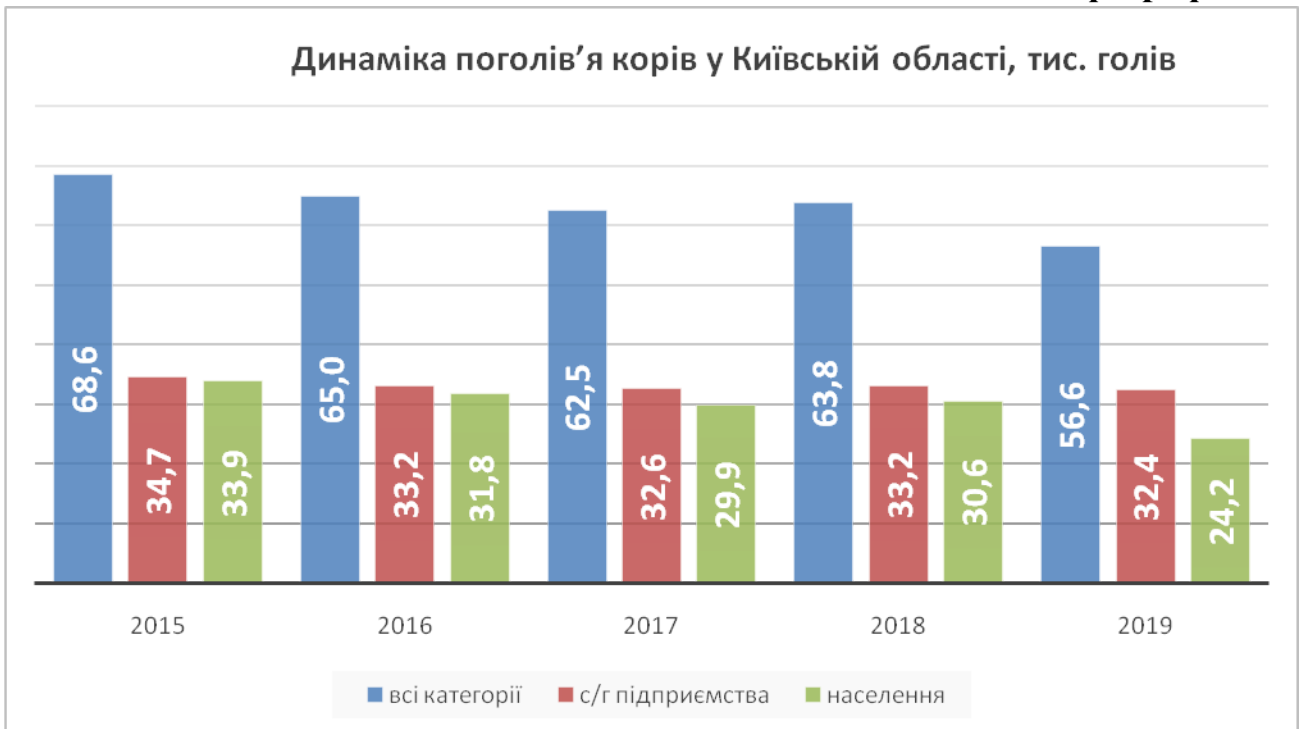
Інфографіка 1

Площа природніх пасовищ в області обмежена, площа під сіножатями становить всього 5,6 % від сільськогосподарських угідь (80 тис. га від 1434 тис. га), тому можливості природного випасу великої рогатої худоби (далі – ВРХ) обмежені, і є проблеми із забезпеченням кормами. Значну частину собівартості молока у сільгоспвиробників області становить вартість покупних кормів, тому конкурувати з областями, які мають більш сприятливі умови для природного утримання ВРХ, відповідно й меншу собівартість молока, складно.

Поголів'я корів за останні п'ять років скоротилося на 12,0 тис. голів, що негативно впливає на продовольчу безпеку регіону та зменшення виробництва молока та молочної продукції (Інфографіка 2).

Інфографіка 2

З метою стимулювання сільськогосподарських підприємств до збереження поголів'я корів, у 2018 та 2019 роках з державного бюджету надавалася спеціальна бюджетна дотація за утримання корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напрямку продуктивності.

Відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2018 року № 106 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств», у 2020 році здійснювалося надання спеціальної бюджетної дотації за утримання корів молочного напрямку продуктивності фермерському господарству, у власності якого перебуває від п'яти корів.

Проте брали участь у даній програмі згідно з обмеженнями, встановленими порядком використання коштів, тільки ті фермерські господарства, які мали

чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік до 20000000 гривень, або ж фермерські господарства, зареєстровані в поточному році, незалежно від обсягу чистого доходу (виручки).

Фактично до комісії Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України заявки подали 6 фермерських господарств Київської області в цілому на 246 корів, загальна сума дотації становила 1230,0 тис. гривень.

Для порівняння, у 2019 році спеціальну бюджетну дотацію за утримання корів молочного, м'ясного та м'ясо-молочного напряму продуктивності відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 107 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для державної підтримки розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції» отримали 67 суб'єктів господарювання агропромислового комплексу області на 26,1 тисяч корів (сума підтримки становила 47 058,3 тис. грн).

Таким чином, відсутність у наступних роках дотації за утримання корів молочного, м'ясного та м'ясо-молочного напряму продуктивності для юридичних осіб (крім фермерських господарств, які мають обсяг виручки від реалізації товарів (робіт, послуг) за останній рік менше 20 млн грн) може бути однією з причин скорочення чисельності поголів'я корів у господарствах області та зменшення обсягів виробництва молока. Тому необхідним є надання дотації за утримання корів з обласного бюджету, у першу чергу малим та середнім агровиробникам.

Виробництво молока на 61,3% зосереджене в сільськогосподарських підприємствах і на 38,7% в особистих селянських господарствах (далі – ОСГ). Щорічне зменшення молока в ОСГ спричинює підвищені попит та ціну на молочну продукцію, вироблену в ОСГ. Дана продукція користується високим попитом на ринках селищ та міст столичного регіону.

Внаслідок бойових дій на території Київщини економіка Київської області зазнала значних втрат.

У зв'язку з тим, що протягом 2022 року чисельність великої рогатої худоби в господарствах населення області скоротилася на 11,7 % (станом на 01.1.2023 склала 20,3 тис. голів, що на 2,7 тис. голів менше порівняно з 01.01.2022), передусім внаслідок бойових дій, виникає необхідність у наданні фінансової підтримки сільському населенню для утримання великої рогатої худоби.

В області продовжується робота з активізації участі місцевих товаровиробників у виставкових заходах.

Так, для представлення господарюючих суб'єктів агропромислового комплексу, в тому числі малих, які мають цінний досвід господарювання, успішно освоюють нові ринки, виготовляють конкурентоспроможну продукцію, Київська обласна державна адміністрація проводить відповідну роботу з підготовки проектів експозицій, виставкового обладнання, інформаційних планшетів для створення колективного стенду агропромислового комплексу області на Міжнародній агропромисловій виставці «Агро».

Слід звернути увагу на те, що область не має визначеного обласного центру. У зв'язку з цим, а також виходячи із географічного розташування столиці України, саме у м. Києві відбувається більшість різноманітних виставкових заходів міжрегіонального, національного та міжнародного рівнів, де з успіхом беруть участь підприємства агропромислового комплексу Київської області.

Підсумовуючи, Програма має два напрями для розвитку аграрної галузі, а саме:

підтримка розвитку галузі тваринництва;
розвиток виставково-ярмаркової діяльності в агропромисловому комплексі Київської області.

2. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

Метою Програми є стабілізація розвитку галузі тваринництва, збереження та збільшення кількості робочих місць у сільській місцевості, результатом чого буде зростання зайнятості та збільшення добробуту населення, забезпечення наповнення бюджетів всіх рівнів, вирішення питань продовольчої та біологічної безпеки держави, збільшення обсягів виробництва молока в Київській області шляхом стабілізації та нарощення поголів'я корів, нарощення виробництва обсягів м'яса, створення сприятливих умов для розширення міжнародного співробітництва у галузях сільського господарства, харчової і переробної промисловостей, сільськогосподарського машинобудування, створення умов для підвищення ефективності сільського господарства, мікро та малих суб'єктів підприємництва, збільшення доданої вартості в аграрному секторі економіки як передумови формування самодостатніх територіальних громад, просування продукції товаровиробників на внутрішні та зовнішні ринки, залучення іноземних інвестицій в аграрний сектор економіки області та подальшого розвитку виставкової діяльності.

3. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ, ОБСЯГІВ ТА ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ; СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Для досягнення мети Програми кошти обласного бюджету спрямовуються на підтримку розвитку галузі тваринництва за такими напрямами:

дотація суб'єктам господарювання агропромислового комплексу за утримання корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напряму продуктивності;

дотація фізичним особам за утримання корів на територіях, на яких велися бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

Підтримка розвитку галузі тваринництва надається згідно з Порядком використання коштів обласного бюджету Київської області, передбачених для

підтримки розвитку галузі тваринництва, що додається до Програми (додаток 1 до Програми).

Для розширення мереж збуту, запозичення кращих практик господарювання необхідно забезпечити можливість участі суб'єктів господарювання агропромислового комплексу у виставкових заходах.

З цією метою щороку проводиться міжнародна агропромислова виставка «Агро». Кожного року Київська область представляє досягнення галузі сільського господарства у зазначеній виставці та інших заходах.

Фінансування розвитку виставкової діяльності буде здійснюватися за рахунок коштів обласного бюджету протягом 2021 – 2023 років в межах наявних кошторисних призначень.

Закупівля товарів і послуг за бюджетні кошти здійснюється відповідно до законодавства України.

Програма впроваджується в один етап протягом 2021-2023 років. Фінансове забезпечення виконання Програми здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету у межах наявного фінансового ресурсу (додаток 2 до Програми).

Обсяги фінансування за окремими напрямками і заходами Програми наведені у Додатку 3 до Програми.

4. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ (НАПРЯМІВ) І ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ

Підтримка розвитку галузі тваринництва

Завдання:

- стабілізація поголів'я корів;
- стимулювання збільшення виробництва молока;
- стимулювання збільшення чисельності поголів'я корів у сільськогосподарських підприємствах Київської області;
- стимулювання збільшення чисельності поголів'я корів у населення Київської області;

Заходи:

дотація суб'єктам господарювання за утримання корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напрямку продуктивності;

дотація фізичним особам за утримання корів на територіях, на яких велися бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією;

Результативні показники:

- збільшення поголів'я корів у Київській області;
- збільшення валового виробництва молока.

Розвиток виставково-ярмаркової діяльності в агропромисловому комплексі Київської області

Завдання:

активізація участі підприємств та організацій у міжнародних виставках та виставках загальнодержавного значення в Україні з метою розширення присутності товаровиробників Київської області на найбільш значних зовнішніх та внутрішніх ринках і виходу на нові перспективні ринки збуту українських товарів та послуг.

Заходи:

відшкодування 100 % вартості оренди закритої необладнаної площі у павільйоні загальною площею орієнтовно 40 м²;

відшкодування 100 % вартості забудови ексклюзивного виставкового стенду.

Результативні показники:

проведення у 2021 році міжнародної агропромислової виставки «Агро-2021» та інших виставкових заходів;

проведення у 2022 році міжнародної агропромислової виставки «Агро-2022» та інших виставкових заходів;

проведення у 2023 році міжнародної агропромислової виставки «Агро-2023» та інших виставкових заходів.

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Виконання Програми дасть змогу:

розширити можливість залучення інвестицій в агропромисловий комплекс;
збільшити поголів'я великої рогатої худоби;

збільшити виробництво сільськогосподарської продукції в Київській області, у тому числі сільськогосподарської продукції з високою доданою вартістю;

розширити географію збуту сільськогосподарської продукції;

збільшити доходи сільськогосподарських товаровиробників;

підвищити імідж Київської області;

створити нові робочі місця.

Результативні показники програми наведені у додатку 4 до Програми.

6. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координацію діяльності, пов'язаної з виконанням Програми, та контроль за станом її виконання здійснює управління агропромислового розвитку Київської обласної державної адміністрації та постійна комісія Київської обласної ради з питань соціально-економічного розвитку, промисловості, підприємництва, агропромислового комплексу, торгівлі, регуляторної, інноваційно-інвестиційної політики, зовнішньоекономічних зв'язків та фінансового забезпечення розвитку області.

Відповідальний виконавець Програми щокварталу до 25 числа місяця, наступного за звітним періодом, інформує про стан фінансування її заходів постійну комісію Київської обласної ради з питань соціально-економічного розвитку, промисловості, підприємництва, агропромислового комплексу, торгівлі, регуляторної, інноваційно-інвестиційної політики, зовнішньоекономічних зв'язків та фінансового забезпечення розвитку області, а також щороку в строки, визначені рішенням Київської обласної ради, інформує Київську обласну раду про хід виконання Програми та ефективність реалізації її заходів.

Щорічні звіти (інформація) про хід виконання Програми та ефективність реалізації її заходів заслуховується на засіданні сесії Київської обласної ради.

Зазначена інформація використовується для контролю за забезпеченням виконання заходів Програми, за досягненням очікуваних показників Програми, за цільовим та ефективним використанням фінансових ресурсів Програми та виноситься на розгляд профільної постійної комісії обласної ради.

**В.о. голови
ДОБРЯНСЬКИЙ**

Ярослав